UUTISET

Kun viime syksynä kävin katsomassa kohteita, en meinannut uskoa silmiäni. Ero oli todella valtava. **MAISEMANHOIDONNEUVOJA RIITTA-LIISA PETTERSSON, PRO AGRIA SUOMEN TALOUSSEURA**

KARI SALONEN

Suomen talousseuran maisemanhoidonneuvoja Riitta-Liisa Pettersson (toinen vasemmalta) on tyytyväinen Anne ja Tero Heikkilän (toinen oikealta) aikaansaannoksiin arvokkaissa luonto- ja maisemakohteissa. Heikkilöiden poika Turkka (ensimmäinen oikealla) aikoo tuoda kesäksi hevosia laiduntamaan yhdelle hoitokohteista.

Pusikoituneista peltosaarekkeista tuli arvokkaita maisemakohteita

Laiduntavien eläinten puuttuminen ei estä maatilaa sitoutumasta luonnon ja maiseman hoitamiseen. Vehmaalaisella tilalla viiden hehtaarin arvokohteet on hoidettu ihmisvoimin.

VEHMAA (MT)
Vielä muutama vuosi sitten vehmaalaisten Asutustien ja Ristinkyläntien risteyksessä olevat metsäsaarekkeet olivat kuin mitkä tahansa muut peltosaarekkeet: paljon tuomivesakkoa, koivua ja risukoksi ränsistyneitä katajia.

Nyt maisema on muuttunut.

Pusikot ovat hävinneet, ja maisemaa hallitsevat nyt niiden seasta paljastuneet komeat tammet, paikoin myös pähkinäpensaat.

Muutos lähti liikkeelle Taivassalossa ja Vehmaalla tehdystä yleissuunnitelmasta. Siinä kävi ilmi, että saarekkeissa kasvoi useita harvinaisiksi käyneille maatalousmaille, esimerkiksi metsälaitumille ja hakamaille, tyypillisiä kasveja.

”Aluesuunnitelman tekijä kertoi meille löydöistään. Hän suositteli ottamaan yhteyttä Pro Agriaan, koska arvokkaiden maisemakohteiden hoidosta on mahdollista saada tukea”, kertoo **Tero Heikkilä**.

Pro Agria Suomen Talousseuran maisemanhoidonneuvoja **Riitta-Liisa Pettersson** laati Tero ja **Anne Heikkilälle** hoitosuunnitelman, jonka pohjalta isäntäpari ryhtyi kunnostamaan arvoalueita.

Kasvit kertovat historian kerrostumista

Suunnitelmaa tarvittiin myös kymmenvuotisen luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen -erityistukisopimuksen (lumo) hakemiseen. Sitä Heikkilät hakivat elykeskuksesta keväällä 2008.

Pettersson kävi hoitosuunnitelmaa laatiessaan läpi kaikki Heikkilän tilan lumo-kohteiksi sopivat lohkot. Niitä kertyi kaikkiaan 11, yhteensä hieman yli 5,4 hehtaaria.

Lohkoista pienin on vain 0,07 hehtaaria ja suurin 1,28 hehtaaria.

”Kun viime syksynä kävin katsomassa kohteita, en meinannut uskoa silmiäni. Ero oli todella valtava. Heikkilät olivat tehneet hienoa työtä”, Pettersson kertoo.

Eron voi kuvitella nytkin, vaikka kevät ei ole vielä vaihtunut kesään ja suuressa osassa lumo-alueista kasvaa vielä lähinnä valkovuokkoa.

Kesän mittaan kasvillisuus monipuolistuu, ja maasta työntyy esiin erilaisista historiallisista vaiheista kertovia kasveja.

Pölkkyruohon, mäkikauran, aholeinikin ja nurmilaukan kaltaiset niitty- ja hakakasvit ovat vanhojen laidunmaiden kasveja. Sikoangervo puolestaan on tyypillinen rautakautisille asuinpaikoille.

Eläinten sijaan hoitotyö tehdään ihmisvoimin

Heikkilän tilalla ei ole laidunnettu eläimiä 1970-luvun lopun jälkeen. Tuotantosuunta on vaihtunut lihanaudoista sikoihin, ja pelloilla viljellään viljaa ja sokerijuurikasta.

Koska laiduntavia eläimiä ei enää ole, kaikki lumo-kohteet on hoidettu ihmistyönä.

Jokaiselle kohteelle tehtiin aluksi peruskunnostus. Niiden puusto harvennettiin ja harvennusjäte kuljetettiin pois tai poltettiin.

Maisemanhoidonneuvoja Riitta-Liisa Pettersson (oik.) kertoo Anne Heikkilälle, että aittaa uhkaavan lahon puun voi kaataa.

”Silloin meinasi mennä usko koko hommaan, koska työtä oli enemmän kuin suunnitelmaan oli kirjattu. Tuntui, ettei muuta ehdi tehdäkään”, Tero Heikkilä muistelee.

Petterssonin mukaan tukiehdot antavat alkuraivaukseen aikaa noin kolme vuotta. Runsaan vesakoitumisen hillitsemiseksi voimakasta alkuraivausta on hyvä jaksottaa muutamalle vuodelle.

Seuraavaksi Heikkilät aikovat kunnostaa rannan.

Nyt jälkeenpäin Heikkilät kiittelevät aikataulua varsin joustavaksi.

Alkuraivauksen jälkeen työ on myös helpottunut huomattavasti. Lohkoille on tehty suunnitelmassa luetellut vuosittaiset hoitotoimenpiteet. Käytännössä se on niittoa raivaussahalla.

”Kun vesat hävitetään alueelta vuosittain, työmäärä on huomattavasti vähäisempi. Vesakkorisut ehtivät kasvaa vuodessa niin vähän, ettei niitä silloin ole tarpeen kuljettaa pois lohkolta”, Pettersson neuvoo.

JUHANI REKU

TUKI

Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen

Luonnon monimuotoisuudella tarkoitetaan kaikkien eläinten, kasvien, sienten ja mikro-organismien sekä niiden elinympäristöjen ja elottoman luonnon moninaisuutta.
Jokaisen ympäristötukeen sitoutuneen viljelijän pitää huolehtia siitä, että monimuotoisuus ei vaarannu tilan mailla.
Ympäristötuen perustoimenpiteiden lisäksi viljelijä voi edistää monimuotoisuutta tekemällä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen -erityistukisopimuksen (lumo) joko viideksi tai kymmeneksi vuodeksi.
Tuen saaminen edellyttää viljelijältä toimenpiteiden suunnittelua ja niiden aktiivista toteuttamista. Toimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa.
Toimenpiteet eivät saa sisältyä ympäristötuen perustoimenpiteisiin tai täydentäviin ehtoihin.
Lumo-kohteen pitää olla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen kannalta tärkeitä alueita.
Sopimusaluetta ei saa lannoittaa eikä käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Laidunnus on tapauskohtaisesti sallittua ja se tulee toteuttaa niin, että se ei aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai eroosiota.
Alueen hoidossa käytettävien kasvilajien on oltava alueelle tyypillisiä luonnonkasveja.
Sopimuksen noudattamista valvoo elykeskus.

Hakamaita ja metsälaitumia raivattaessa suuri osa katajista kannattaa poistaa. Pylväsäiset katajat ovat kuitenkin rauhoitettuja.

MAISEMA MAHDOLLISUUTENA

Sarja esittelee maiseman merkitystä elinympäristölle. Sarja alkaa.

Erityistukisopimuksia ei tehtäne ensi vuonnakaan

Viljelijät eivät voineet tehdä maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksia tänä vuonna. Ainoa poikkeus oli sopimus luonnonmukaisesta tuotannosta ja kotieläintuotannosta sekä eituotannollisten investointitukien jatkoksi haettavat erityisympäristötuet.

Sen sijaan rekisteröidyille yhdistyksille sopimusten tekeminen oli rajoitetusti mahdollista tänä vuonna. Ensi kevään tilanteesta ei tässä vaiheessa ole tietoa.

Viljelijät eivät pääse tekemään uusia sopimuksia ehkä ensi vuonnakaan. Seuraavan kerran sopimuksia voinee tehdä maaseudun kehittämisohjelman uuden ohjelmakauden alettua vuonna 2015.

Vaikka uusia erityisympäristötukia ei voisikaan ensi keväänä tehdä, uusien hoitokohteiden miettiminen kannattaa aloittaa jo hyvissä ajoin, neuvoo Pro Agria Suomen Talousseuran maisemanhoidonneuvoja **Riitta-Liisa Pettersson**.

Sopimuksen edellyttämän hoitosuunnitelman valmisteluun kannattaa varata riittävästi aikaa. Pettersson myös uumoilee, että neuvojilla riittää melkoisesti töitä siinä vaiheessa, kun haku seuraavan kerran avautuu.

”Uusien sopimusten lisäksi silloin päivitetään myös niitä sopimuksia, joita on jatkettu tänä vuonna ja ensi vuonna.”

Petterssonin mukaan neuvojiin kannattaa ottaa yhteyttä viimeistään loppukesästä, jotta uusien kohteiden suunnittelutöissä päästään liikkeelle riittävän ajoissa.

JUHANI REKU

Toholammin Maitokolmiolla työkiista

Maitokolmion Toholammin tehtaalla oli lyhyt työkiista, kun Meijerialan ammattilaisiin (MVL) kuuluneita toimihenkilöitä jäi pois töistä tiistaina ja keskiviikkona.

Mielenilmauksen syynä he pitivät huonoa henkilöstöpolitiikkaa. Kiista koski työn vaativuusluokitusta ja työvuorojärjestelyjä.

Toimitusjohtaja **Juha Murto-Koivisto** kertoi torstaina illansuussa, että kiista saatiin sovittua. Hänen mukaansa kysymys oli ennen kaikkea tiedon puutteesta.

”Asioihin, joista oli erimielisyyttä, löytyi tänään yhteinen näkemys.”

Maitokolmio piti lakkoa laittomana ja ehti viedä sen työtuomioistuimeen. Murto-Koiviston tietojen mukaan kantelu raukesi, koska asia saatiin liittojen kesken ratkottua sovitteluteitse torstaina.

Murto-Koivisto arvioi kiistasta aiheutuneen enemmän henkistä kuin taloudellista haittaa. Työvuoroon jäi hänen mukaansa saapumatta tiistaina kaksi ja keskiviikkona kolme henkilöä. Toholammin meijerin henkilöstön kokonaisvahvuus on 70. **KAIJALEENA RUNSTEN**

Valion pakasteessa myös hulluruohoepäily

Erä Valion papu-siemenkasvissekoitusta vedetään myynnistä hulluruohoepäilyn vuoksi, kertoo Evira.

Mahdollisesti myrkyllisiä hulluruohon siemeniä sisältävää tuotetta on toimitettu suurkeittiöille. Kyseessä on pakastettu tuote, joka on pakattu 2 x 2,5 kilon pakkaukseen. Valio on saanut ilmoituksen asiasta belgialaiselta tavarantoimittajaltaan.

Takaisinveto koskee vain parasta ennen päiväyksellä 5/2014 merkittyjä tuotteita. Valio ottaa puhelimitse yhteyttä jokaiseen asiakkaaseen. Tuotetta ei ole vähittäismyynnissä. **STT**

OIKAISU

Nimi väärin

Länsi-Maidon toimitusjohtaja on **Kari Aakula**, ei Jyrki, kuten keskiviikon Maaseudun Tulevaisuuden Valio-jutussa virheellisesti mainittiin.

Pahoittelemme virhettä.

MT

Eduskunta hyväksyi kaupan kilpailulain

Eduskunta on hyväksynyt lainmuutoksen, jolla pyritään edistämään tervettä kilpailua vähittäiskaupassa.

Uuden lain ansiosta viranomaiset voivat nykyistä helpommin puuttua asiaan, jos kaupan suurtoimijat esimerkiksi sanelevat kohtuuttomia ehtoja tavarantoimittajille.

Lakiin kirjataan nyt, että kaupan toimija on määräävässä markkina-asemassa, jos sen markkinaosuus vähittäismyynnistä on vähintään 30 prosenttia.

Rajan ylittävät tällä hetkellä S-ryhmä ja K-ryhmä.

Lainmuutoksen sisältö hyväksyttiin yksimielisesti.

S- ja K-ryhmät vastustivat lakia ankarasti. Niiden mukaan laki esimerkiksi lisää tuontia, koska pieniä kotimaisia toimittajia ei voi enää suosia.

K-ryhmän mielestä kauppiaiden omistamat kaupat ovat yksittäisiä yksiköitä, joten ne eivät ylitä 30 prosentin rajaa.

JOUKO KYYTSöNEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Leafista Cloetta Suomi

Leaf Suomi on ollut osa Cloetta-konsernia helmikuusta 2012 alkaen. Kesäkuusta alkaen sen nimeksi tulee Cloetta Suomi. Sen jälkeen Cloetta-nimi on käytössä kaikissa konserniin kuuluvissa maissa.

Kolmen Cloetta-veljeksen vuonna 1862 perustamalla makeistalolla on merkittävä markkina-asema Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Hollannissa ja Italiassa. Sen tuotteita myydään yli 50 maassa.

Suomessa Cloettalla 160 työntekijää.

Suomen Pankki vaatii lainakattoa

Suomen Pankki kantaa yhä huolta kotitalouksien velkaantumisesta ja vaatii asuntolainoille kattoa.

”Velkaantumisen jatkuminen heikentää kotitalouksien ja samalla koko kansantalouden kykyä sopeutua talouden negatiivisiin yllätyksiin”, varoittaa pankin johtokunnan puheenjohtaja **Pentti Hakkarainen**.

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) ehti jo kertaalleen torpata asuntolainoille esitetyn katon.

Puoli miljoonaa autoa kateissa

Suomessa on yli puoli miljoonaa haamuautoa. Ne on poistettu liikenteestä mutta ei ajoneuvorekisteristä.

Suomen Autokierrätyksen mukaan haamuautot on esimerkiksi romutettu, hylätty sorakuopan reunalle tai viety Afrikkaan.

Auton saa pois rekisteristä toimittamalla sen kierrätyspisteeseen. Kierrätys on maksutonta. Autojen osista voidaan kierrättää yli 95 prosenttia.

Ajoneuvorekisterissä on noin 3,5 miljoonaa autoa, joista korkeintaan 3 miljoonaa on liikenteessä.

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!

Uutta: sähköisen tilauksen voit nyt tehdä suoraan Agrineuvoksen viljelysuunnittelu-ohjelmasta.

Huom! Liukoinen typpi maasta max. 5 työpäivää.

MTK:n jäsenalennukset: 4% / 8%

Postitus 7,50 € (+alv 24 %) pakettikortilla tai asiakaspalautuksena

SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU OY LABORATORIO

FINAS Finnish Accreditation Service T231 (EN ISO/IEC 17025) pätevyysalue: www.finas.fi

Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin (08) 514 5600
www.suomenymparistopalvelu.fi